

มาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน

Professional Autonomy for the Performance of Teachers in Schools with Different Student Quality Standards

จำไพ บุญเรืองขาว¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพตาม SMART SCHOOL ของกรุงเทพมหานครด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และรายมาตรฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน ประชากรในการวิจัยเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก จำนวน 115 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างกำหนดจากผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียน แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนดีมีคุณภาพ จำนวน 16 โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุง จำนวน 12 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าระดับชั้น โรงเรียนละ 8 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 224 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกันในภาพรวม และรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับรายมาตรฐาน กลุ่มโรงเรียนดีมีคุณภาพ และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุงพบว่า ภาพรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ มาตรฐานที่ 8 การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพวิชาการเพื่อพัฒนาครูให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด กลุ่มโรงเรียนปรับปรุง มีระดับปฏิบัติต่ำกว่า กลุ่มโรงเรียนดีมีคุณภาพ ทุกมาตรฐาน 2) ความแตกต่างทั้งกลุ่มโรงเรียนดีมีคุณภาพ และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุงพบว่า ภาพรวม และรายด้านพบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.0 ถึง 0.5 ทุกด้าน ผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อระดับการปฏิบัติงานของครูใกล้เคียงกัน

คำสำคัญ : มาตรฐานวิชาชีพครู การปฏิบัติงานในโรงเรียน มาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

Professional Autonomy for the Performance of Teachers in Schools with Different Student Quality Standards

Rumpai Boonruengkhaio

Abstract

This research aimed to: 1) know the performance of teachers in schools with different student quality standards based on SMART SCHOOL standards of Bangkok in both overall and each aspect, 2) compare the teachers' actual performance in schools with different student quality standards. The population was 115 schools under the Bangkok Metropolitan Administration (Eastern). The sample groups were determined by the results of student quality standard evaluation. The sample groups consisted of 16 schools with very good evaluation result and 12 schools with low evaluation result. The key-informants were 8 head teachers from each school or 224 teachers in total. The research instrument was a questionnaire based on the 12 standard levels of professional autonomy for teachers. Statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation and t- test. The results showed that 1) the level of teachers' performance standard in schools with different student quality standard in both overall and each aspect was at the high level. The eighth standard level (being a good model for students) was rated at the highest level or most performed and the first standard level (professional and academic activities for improving teachers' performance) was at the lowest level or least performed. Schools with low evaluation result performed less activities than schools with very good evaluation result. 2) The difference between the very good school and improving school groups, for both overall and each aspect, was statistically significant at the .05 level. The standard deviation was in the range of 0.0 to 0.5. The informants of both group had the same level of attitude toward the level of teachers' performance.

Keywords : Professional Autonomy, Performance in School, Student Quality standards

บทนำ

ครูเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด หากนักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนรู้ ครูเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง หมั่นปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิต บุคลิกลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืนพร้อมที่จะเจริญเติบโตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเป็นที่ยอมรับของสังคม และประเทศชาติในอนาคตที่ตรงกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องได้ครูดี มีความรู้ความสามารถ เสียสละ อุทิศตนให้กับงานพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิญญาณของความเป็นครู มีประสบการณ์เรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ แก่ศิษย์ เพื่อให้มีชีวิตอย่างสุขสงบในสังคมที่เปลี่ยนแปลง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้บทบาทของครูที่จะต้องใช้องค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถนำกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงาน กระบวนการปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้จะพัฒนาด้านการเรียนการสอนตามทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแล้ว ครูมีภาระที่จะต้องพัฒนาปัญญาทุกด้านของนักเรียน และมีภาระที่เปรียบเสมือนพี่เลี้ยงคอยกำกับดูแลอำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นผู้ให้กำลังใจ และให้การเสริมแรงแก่นักเรียนทุกด้าน อีกทั้งกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักในความรับผิดชอบต่อนตนเอง ใช้สิทธิ หน้าที่ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอารมณ์ สังคม และจริยธรรมอันพึงประสงค์ของชาติและเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง และเป็นกำลังของชาติต่อไป จากรายงานการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (SMART SCHOOL) ประจำปี พ.ศ. 2553-2556 มีหลายโรงเรียนที่จะต้องพัฒนาผลการประเมินให้ดีขึ้น เนื่องจากผลการประเมินอยู่ระดับพอใช้ และปรับปรุงถึง 163 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.38 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาวิชาชีพครูโดยเฉพาะมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานซึ่งมี 12 มาตรฐาน ถ้าครูปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพได้ครบถ้วนจะส่งผลดีต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามกรอบการประเมินทั้ง 7 ตัวชี้วัด อันได้แก่ ความสามารถด้านการอ่าน ความสามารถด้านการคิด และการเขียน การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตร เป็นเด็กมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความร่าเริง แจ่มใส ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างมีความสุข ได้ผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ SMART SCHOOL หรือพัฒนาสูงขึ้นกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษามาตรฐานวิชาชีพการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพตาม SMART SCHOOL ของกรุงเทพมหานครด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และจำแนกเป็นรายมาตรฐาน

2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก จำนวน 115 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียน แบ่งเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มโรงเรียนดีมาก ซึ่งรวมกลุ่มโรงเรียนดีเยี่ยม จำนวน 16 โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุงจำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 28 โรงเรียน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 8 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 224 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา ทดลองใช้กับครูโรงเรียนเพชรนอม สำนักงานเขตลาดพร้าว 30 คน และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.982 ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 12 มาตรฐานตามมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likerts Scale) จำนวน 110 ข้อ และแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญของกานนท์ อินทปัญญา (2549 : 107-118)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยวิทยาลัยนครราชสีมา วิทยาการ กรุงเทพฯ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก 28 โรงเรียน 2) ส่งหนังสือแนะนำตนเองพร้อมแบบสอบถามและสอดซองเปล่าติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงตนเองไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3) ติดตามแบบสอบถามจากโรงเรียนที่ยังไม่ส่งคืนโดยใช้วิธีการโทรศัพท์ในการประสานงานจนได้กลับคืนครบ 4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ได้ จำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.70

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) การหาความแตกต่างของมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งภาพรวม และรายมาตรฐานวิเคราะห์โดยการทดสอบทีแบบอิสระ (t-test independent)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียนกลุ่มโรงเรียนดีมาก พบว่าทั้ง 12 มาตรฐานภาพรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 8 การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพวิชาการเพื่อพัฒนาครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนกลุ่มโรงเรียนปรับปรุง พบว่า มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนอยู่ระดับมากที่สุด ส่วนมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพวิชาการ เพื่อพัฒนาครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับการปฏิบัติทั้งสองกลุ่มมาตรฐานมีความสอดคล้องกันโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่อย่างน้อยกว่ากลุ่มโรงเรียนดีมาก ทุกมาตรฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.0 ถึง 0.5 ทุกด้านผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานของครูเกาะกลุ่มใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

1. มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ พบว่า ในภาพรวมกลุ่มโรงเรียนดีมากปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรส่งเสริมและตระหนักแต่ละด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดีขึ้น เช่น มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ การเป็นกรรมการอนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร สมาคม ชมรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดขึ้น การเป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู การเป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา ทั้งนี้ครูโรงเรียนสองกลุ่มมีระดับการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน แต่ระดับการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนปรับปรุงยังน้อยกว่ากลุ่มดีมากทุกด้าน สอดคล้องกับธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ (2552 : 116) ได้ศึกษาแบบวัด

การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 โรงเรียน พบว่า ครูมีการปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด อยู่ในระดับดีมาก โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด และมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด

2. มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากที่สุดสองกลุ่ม ด้านจัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง กิจกรรม และงานต่างๆ ในหน้าที่รับผิดชอบส่งผลการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนทั้งสองกลุ่ม ตระหนัก ถึงการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผล การวิจัยของ สุเทพ ปาลสาร (2544 : 14-15) ได้ศึกษาการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ครูอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3. มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งสองกลุ่ม ตรวจสอบความบกพร่องของผู้เรียนโดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนด้านต่างๆ เป็นหลัก สอนซ่อมเสริมตาม ข้อบกพร่องของผู้เรียนตรวจสอบความบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนด้านต่างๆ เป็นหลัก จัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียนโดยปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม วิเคราะห์ จุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นรายสมรรถภาพจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถ ของผู้เรียนเหมาะสม และเต็มศักยภาพตามลำดับขั้น การพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย อย่างเป็นระบบเพื่อความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งนี้โรงเรียนทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับ การปฏิบัติให้ได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในทุกรายละเอียด ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสอดคล้อง กับบทความของ ฟาฏีนา วงศ์เลขา (2554 : 6) ที่กล่าวว่า แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นจะต้องให้ผู้เรียน เข้าร่วมด้วยความสมัครใจโดยการร่วมกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้อง กับชีวิตจริงตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ ด้วยการสำรวจและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถี ประชาธิปไตย โดยจัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อ สังคมและสาธารณประโยชน์ มีความสมดุลในการจัดกิจกรรมทั้งรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม

4. มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทั้งสองกลุ่ม ความแตกต่างคือ ครูกลุ่มดีมาก มีความตระหนักการจัดแผนการเรียนรู้ที่ใช้นักเรียน เป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติมากขึ้น มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ส่วนด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้าง และพัฒนาขึ้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นหา คำตอบด้วยตนเอง แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและ ข้อจำกัดของสถานศึกษา ควรพัฒนาและส่งเสริมการจัดแผนการเรียนรู้ที่ใช้นักเรียนเป็นสำคัญโดยให้

ผู้เรียนปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ (2552 : 116) ที่วิจัยแบบวัด การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 โรงเรียน พบว่า ครูมีการปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด อยู่ในระดับดีมาก โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 การร่วมมือ กับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด

5. มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการสอนคือ ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการใช้ และบำรุงรักษาสื่อ ทั้งสองโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติที่สอดคล้องกันคือปฏิบัติอยู่ระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุ ในท้องถิ่น เผยแพร่การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน กลุ่มโรงเรียนปรับปรุงปฏิบัติอยู่ ระดับปานกลาง โรงเรียนทั้งสองกลุ่มควรส่งเสริมพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลกับผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพสอดคล้องกับการวิจัยของประสาน มาลากุล ณ อยุธยา (2530 : 7) ที่ได้เสนอรูปแบบ การพัฒนาครูประถมศึกษาและมัธยมโดยใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยายผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพกลุ่มครูประถม ศึกษาจากการประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับความสามารถทั่วไป และการสอนเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ อยู่ในระดับดี และการประเมินลักษณะด้านต่างๆ อยู่ในระดับดีมาก ครูประเมินตนเองด้านสมรรถภาพ อยู่ในระดับปานกลาง เช่น การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ การทำสังคัมมิตี การจัดระบบข้อมูลในโรงเรียน การตีความหมายข้อมูลชุมชน การวางแผนและดำเนินงานโครงการ การสร้างเสริมทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ การสอนและเล่นดนตรีบางประเภท การสอนศิลปศึกษา การสร้างและออกแบบใบสั่งงาน การออกแบบงานง่ายๆ ทักษะที่ครูประเมิน อยู่ในระดับต่ำ คือ การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาชุมชน ผลการสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูใช้เทคนิคการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ด้านการเตรียมการสอนและการสอนให้ครบขั้นตอนที่สำคัญอยู่ในระดับต่ำ รูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษา ที่งานวิจัยนำเสนอ คือ การปรับหลักสูตรการฝึกหัดครูประถมศึกษาให้สามารถผลิตครูที่มีสมรรถภาพ ที่พึงประสงค์ส่วนการพัฒนาครูที่ประจำการแล้วจะต้องดำเนินการใน 3 ลักษณะคือ 1) ผลิตคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมศึกษานิเทศก์และ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ เพื่อเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา 3) พัฒนา หลักสูตรและฝึกอบรมประถมศึกษาในส่วนที่ยังมีสมรรถภาพต่ำอยู่ มุ่งเน้นช่วยเหลือครูให้เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารงานบุคคลให้สนับสนุนและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ของครูให้มีความคงทนถาวร

6. มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดย เน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โรงเรียนทั้งสองกลุ่ม ปฏิบัติสอดคล้องกัน และกลุ่ม โรงเรียนปรับปรุงมี 3 ด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้เรียนทำตาม ข้อกำหนดหรือคำสั่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้เรียนปฏิบัติตามแบบหรือทำตามตัวอย่าง จัดกิจกรรม

การเรียนการสอนโดยผู้สอนเป็นผู้บรรยายความรู้ ผู้บริหาร และครูทุกคนควรตระหนัก และส่งเสริมในการจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยต่างประเทศของ Kyriakides, Creemers and Antoniou (2009 : 12-23) ที่ได้วิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของนักเรียนหรือไม่ โดยพิจารณาจาก ทักษะต่างๆ ของครูที่เป็นพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูในการวิจัยนักเรียนได้สร้างโมเดลเพื่อแสดงคุณลักษณะการสอนของครูที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย การนิเทศให้คำแนะนำนักเรียน การประยุกต์ดัดแปลง ในการสอน มีคำถามในชั้นเรียน มีการวัดหลักการประเมินผลความสามารถในการวัดเกี่ยวกับเวลา รวมถึงบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ผลวิจัยพบว่า คุณภาพของการสอน นโยบายทางการศึกษาของภาครัฐ และนโยบายระดับโรงเรียนจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ครูที่มีคุณภาพในการสอน และมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สูงขึ้นจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

7. มาตรฐานที่ 7 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียน มาตรฐานรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งสองกลุ่มด้านข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนที่ จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อนหรือกลุ่มเฉพาะอย่างอื่น รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมแสดงผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้ข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติสอดคล้องและกลุ่มโรงเรียนปรับปรุง มี 2 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ เทคนิควิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอที่ใช้กับผู้เรียนแบบเดียวทั้งห้อง ข้อเสนอแนะใหม่ๆ เป็นการเสนอการปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนกัน ทั้งห้องสอดคล้องกับปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2543 : 124) ที่ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ทราบถึงการดำเนินงานและโครงการต่างๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ชุมชนรู้ถึงปัญหา และความต้องการของโรงเรียน โอกาสที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียนก็จะทำได้สะดวกขึ้น

8. มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ในกลุ่มโรงเรียนดีมาก ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่ครูของโรงเรียนทั้งสองกลุ่ม มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกันทุกด้าน เช่น ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน และครูเป็นตัวจักรสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หาวิธีการพัฒนาสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพ สอดคล้องกับมหิตี มะดีอราแว (2551 : 137) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดการเรียนรู้และด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก

9. มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ระดับมาก กลุ่มปรับปรุงควรปรับปรุงด้านการเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมายอย่างครอบคลุม และสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน ประเมินผลการปฏิบัติของตนเองและกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนทั้งสองกลุ่มควรตระหนักถึง

ความสำคัญของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน และในงานต่างๆ ด้านของโรงเรียนมีความรักสามัคคีกันช่วยเหลือกันและกันมีความมุ่งมั่นเพื่อที่จะให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ ยงยุทธ สืบเนียม (2541 : 85) ที่ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีลักษณะมากที่สุดคือ การมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพครู ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู โดยรวมภาพอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

10. มาตรฐานที่ 10 ความร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมายปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึด ประโยชน์ของส่วนร่วม มีความพึงพอใจในระหว่างการปฏิบัติงานชุมชน โรงเรียนทั้งสองมีการปฏิบัติ ที่สอดคล้องกันปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุมและ สัมพันธ์กับงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำในการพัฒนางานทำให้งานมีประสิทธิภาพเป็นระบบ ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานชุมชนบรรลุประสงค์ มีปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด แต่กลุ่มโรงเรียนดีมาก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่ากลุ่มโรงเรียนปรับปรุงทุกด้าน โรงเรียนทั้งสองกลุ่มควรให้ความสำคัญ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนและชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาโรงเรียนจัดแหล่ง เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับรัตนา กาญจนพันธุ์ (2543 : 462) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน คือ การสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ประชาชนสนับสนุนให้ร่วมมือกับโรงเรียน

11. มาตรฐานที่ 11 แสวงหาการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งสอง กลุ่ม มีข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูล และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดระบบข้อมูล ข่าวสารได้ ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ได้นำข้อมูล ข่าวสาร ไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวีระ สุภากิจ (2539 : 318-327) พบว่า การตรวจสอบข้อมูลต้องมีความเป็นปัจจุบัน คือช่วง เวลาที่ข้อมูลเกิดเหมาะสมกับเวลา และทันกับเวลาที่จะใช้หรือไม่ ข้อมูลบางรายการต้องเก็บปีละครั้งบาง รายการมีอายุเป็นปัจจุบัน 3 ปี ไม่มีที่ใหม่กว่านี้ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการคือ มีคุณสมบัติในการสื่อความหมายตามวัตถุประสงค์ และลักษณะงาน มีความเพียงพอ และไม่เบี่ยงเบน เช่น ข้อมูลนักเรียนและเครื่องมือที่ถูกต้องได้มาตรฐาน หากตรวจสอบแล้วพบข้อผิดพลาดบกพร่องก็ต้อง จัดเก็บหรือแก้ไขใหม่

12. มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งสองกลุ่ม และกลุ่มโรงเรียนปรับปรุง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ พัฒนาหรือการแก้ปัญหา แบบตรงตัว ใช้ตัวแปรเดียว ลักษณะเดียว มีสูตรแก้ปัญหาทางเลือกเดียวไม่คำนึงองค์ประกอบอื่น โรงเรียน ทั้งสองกลุ่มครูมีวิธีที่หลากหลายในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการเรียน ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติ ระดับที่สอดคล้องกันทุกด้าน แต่กลุ่มโรงเรียนดีมาก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่ากลุ่มโรงเรียนปรับปรุง

ทุกด้าน สอดคล้องกับทฤษฎีของ แซมมณี (2543 : 17-20) ที่ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical ตายตัว กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาหรือ Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนานๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดเรื่องอื่นๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะมนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่างๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นั้นมักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่นๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญา และสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านผลที่เกิดกับนักเรียน กลุ่มโรงเรียนปรับปรุง ควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานที่ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนในการประเมิน SMART SCHOOL ในปีต่อไปคือ มาตรฐาน ที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านมีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ การเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือที่ทางราชการจัดขึ้น การเป็นผู้ดำเนินกรหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ การเป็นวิทยากร การประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู การเป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา

1.2 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่มีผลที่เกิดกับนักเรียน กลุ่มปรับปรุง ควรพัฒนา และรักษามาตรฐานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอซึ่งทั้งสองมาตรฐาน จะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนมากที่สุด หากผู้บริหาร และครู ปฏิบัติหรือปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ผลการประเมิน คุณภาพการศึกษา SMART SCHOOL จะไม่มีการพัฒนาสถานศึกษาต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิด โดย ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้บรรยายความรู้ จัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยผู้เรียนปฏิบัติตามแบบหรือทำตามตัวอย่าง จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้เรียนทำตาม ข้อกำหนดหรือคำสั่ง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้สอนช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตาม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้สอนให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ และสรุป ความคิดรวบยอดตามคำแนะนำ กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดย การใช้สถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติงานอย่างมีศักยภาพ ผู้เรียนประเมินตนเอง และปรับปรุงตนเอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกถาวรติดตัว ผู้เรียน พร้อมทั้งปรับปรุงแผนการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นและผลิต สื่อที่มีความถนัดและสนใจ เหมาะสมกับบทเรียน สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุท้องถิ่น การเผยแพร่ การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนและมีมาตรฐานทางสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาสื่อ อย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อผู้เรียนและ มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียน การจัดการศึกษา และด้านการเสริมความเข้มแข็งของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กานนท์ อินทปัญญา. (2549). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน
สุตศึกษาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทีศนา แชมมณี. (2543). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับพิมพ์เพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ. (2552). **แบบวัดการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนต่าง ๆ.** วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา. (2530). **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพ
ที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์การศาสนา.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2543). **การศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับการมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2544). **ครูแท้.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ฟ้าภูษา วงศ์เลขา. (2554). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเต็มเต็มศักยภาพเด็กและเยาวชนอย่างมีคุณภาพ.
เดลินิวส์ : 6**
- มหดี มะดีอราแคว. (2551). **สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ยงยุทธ์ สืบเนียม. (2541). **การศึกษาสภาพปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัตนากาญจนพันธุ์. (2543). **เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชา EA734 การบริหารสถานศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- วีระ สุภากิจ. (2539). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน.
กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.**
- สำนักงานคณะกรรมการประถมแห่งชาติ. (2541). **มาตรฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร : ครูสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.** กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา.

สุเทพ ปาลสาร. (2544). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Kyriakides, L., Creemers, B. and Antoniou, P. (2009). Teacher behavior and student outcomes: Suggestions for research on teacher training and professional development. *Teaching and Teacher Education*. 25 : 12-23.